

3. Alieksieieva, H., Shchetynina, O., & Nyshcheta, V. (2023). The realities of postmodern internationalization: The experience of the Ukrainian vocational education. *Amazonia Investiga*, 12(63), 42–52. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.63.03.4>

4. Comendador, Benilda Eleonor V., et al. «Pharmabot: a pediatric generic medicine consultant chatbot». *Journal of Automation and Control Engineering* 3.2 (2015).

5. King, Michael R. «The future of AI in medicine: a perspective from a Chatbot». *Annals of Biomedical Engineering* 51.2 (2023): 291–295.

6. Srivastava, Prakhar, and Nishant Singh. «Automatized medical chatbot (medibot)». 2020 International Conference on Power Electronics & IoT Applications in Renewable Energy and its Control (PARC). IEEE, 2020.

Ольга ГИЛЯРСЬКА
(Бердичів, Україна)

ПЕДАГОГІЧНА РИТОРИКА В ДОБУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У добу цифрових технологій актуальності набуває термін «цифрова риторика». Сьогодні риторика охоплює усі форми дискурсу, які використовують різноманітні контексти. Саме тому для здійснення ефективної комунікації не достатньо класичної риторики і неориторики. В умовах диджиталізації зростають вимоги до переконливого мовлення педагога, яке орієнтується на новітні наукові напрямки.

Останнім часом широко розповсюдженою дискусією серед науковців є проблема оновлення підготовки майбутніх педагогів. С. Рябченко вважає, що набуття компетентної освіти під час навчання в закладах вищої освіти здійснюється відповідно до траєкторії професійно-методичного розвитку: інформація (формування базових знань) → навчання (відпрацювання способів діяльності на практичних заняттях з методів) → практика (педагогічна та освітня практика, навчальний курс та кваліфікаційна робота) → професійний саморозвиток на основі інноваційних та інформаційних навичок. Такий підхід до навчання демонструє перехід від знань до навичок, а потім до обсягу та компетентності [6, 103]. У педагогічних коледжах майбутні педагоги можуть втілити у життя цю траєкторію професійно-методичного розвитку, тобто вони отримують інформацію на лекційних заняттях у коледжах, далі відпрацьовують, усвідомлюють і поглиблюють їх на практичних та семінарських заняттях, а потім практикуються і тренуються на практиці у закладах дошкільної освіти та школах, таким чином набувають професійних компетентностей.

До того ж, Р. Вернидуб стверджує, що усвідомлення педагогічних навчальних закладів забезпечує розробку оптимальних шляхів успішного реформування освітньої системи, саме ці заклади формують нового і відкритого до змін, креативного педагога, здатного до проведення освітніх реформ. Якість підготовки сучасного вчителя в значній мірі визначається політикою відбору підготовлених абітурієнтів з високим рівнем здобутої середньої освіти та професійної мотивації [2, 15]. Базові знання, з якими абітурієнти приходять до коледжів, надзвичайно важливі, але про-

фесійна мотивація є стрижнем здобуття професійних знань, умінь, навичок і становлення особистості педагога.

Термін «цифрова риторика» вперше був вжитим Річардом Ленхемом у збірці «Електронне слово», де науковець зазначає, що на відміну від друкованого тексту, що характеризується фіксованістю та авторитетністю, оцифрований текст є інтерактивним, динамічним, здатним поєднувати слово із зображенням та звуком [5, 47]. Студенти педагогічного коледжу краще сприймають оцифрований текст, де поєднане слово і зображення. Крім того, самі студенти навчаються володіти переконливим інтерактивним словом.

У часи цифрових технологій значимості набуває термін «цифрова риторика». D. Еутан плумачить цей термін насамперед як застосування риторичної теорії до цифрових текстів [3, 52–60]. До того ж, M. Kill переконана, що аналітичні лінзи цифрової риторики відкривають цілу низку можливостей, щоб спонукати студентів гуманітарних спеціальностей бачити гуманітарні науки як такі, що уможливають їм робити значущі втручання у світ та реалізовувати стійкі зв'язки між їхньою гуманістичною підготовкою та участю в громадському житті. M. Kill під час вивчення риторики зі студентами приділяє увагу як аналізу, так і продукуванню, зокрема статей до Вікіпедії, наполягає як на інтерпретації, так і на критиці прочитаного чи почутого [4].

J. Zappен розуміє поняття цифрової риторики одночасно захоплюючим і клопітким. Захоплюючим, тому що цифрова риторика пропонує нові можливості для риторичних досліджень, а клопіт, оскільки виявляє труднощі та виклики адаптації риторичної традиції, якій понад 2000 років, до умов та обмежень нових цифрових медіа [7, 319–323]. Світ змінюється, з'являються нові виклики суспільства, новітні наукові напрямки, які стають на часі. Оскільки педагог працює з майбутнім поколінням, в освіті засоби риторики відіграють надзвичайно вагомий роль. Сьогодні зростає попит на фахівців, зокрема й на педагогічних працівників, які можуть приймати нестандартні рішення, здатні працювати в умовах, що постійно змінюються, та в інформаційному просторі.

T. Бауліна зазначає, що цифрова риторика як новий етап риторики як науки відкриває нові можливості комунікації; перевагою цифрової риторики стає розширення аудиторії, яка не знає територіальних та часових меж [1, 31]. Беручи до уваги, що сьогодні багато навчальних закладів навчаються у дистанційному чи змішаному форматах, багато конференцій відбувається онлайн, цифрова риторика відкриває нові можливості комунікації.

Таким чином, питання вивчення цифрової риторики залишається відкритим, оскільки сьогодні ця наука є перспективною і актуальною для подальших наукових розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бауліна Т. Діджиталізація риторики в XXI ст. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*. 2022. № 2 (53). С. 23–33.
2. Вернидуб Р. Забезпечення якості професійної підготовки майбутнього вчителя: політика селекції. *Міждисциплінарні дослідження складних систем: [збірник наукових праць]*. № 15. С. 5–17, Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. URL: <http://iscs-journal.npu.edu.ua/article/view/180373>.

3. Douglas Eyman. *Digital Rhetoric: Theory, Method, Practice*. Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 2015.
4. M. Kill. Teaching Digital Rhetoric: Wikipedia, Collaboration, and the Politics of Free Knowledge. *Digital Humanities Pedagogy*. Pp. 389–405. 2012. URL: <https://books.openedition.org/obp/1658>.
5. Richard A. Lanham. *The Electronic Word. Democracy, Technology, and the Arts*. Chicago and London: University of Chicago Press, 1993.
6. Ryabchenko S. Professional teacher's competence in the modern educational environment. *Міждисциплінарні дослідження складних систем: [збірник наукових праць]*. № 17. С. 102–113, Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. URL: <http://iscs-journal.npu.edu.ua/issue/view/13147>.
7. James P. Zappen. Digital Rhetoric: Toward an Integrated Theory. *Technical Communication Quarterly*. № 14(3). Pp. 319–325, 2005. URL: <http://homepages.rpi.edu/~zappenj/Vita/DigitalRhetoric2005.pdf>.

Jan GRZESIAK
(Konin, Polska)

NEUROKOGNITYWISTYKA U PODSTAW JAKOŚCI EDUKACJI W PERSPEKTYWIE PRZEMIAN TRANSFORMACYJNYCH I KONFLIKTÓW

Tradycyjne spojrzenie na pedagogikę odwołuje się do nauk współdziałających z naukami o edukacji, a wśród nich wyróżnia się przede wszystkim psychologia, socjologia, ekonomia, prakseologia. Badania nad skutecznością procesów edukacji prowadzą najczęściej do konkluzji polegających na stawianiu wyzwań i zadań wobec edukacji i nauk o niej.

Systematyczny rozwój nauk społecznych zaobfitował powstawaniem nowych dyscyplin i subdyscyplin naukowych w odniesieniu do rozwoju jednostki przez całe życie. W tym kontekście pomnażane są pojęcia – wśród nich neurodiagnostyka, neurodydaktyka, neuroedukacja, kognitywistyka i wiele innych. W artykule zostanie zwrócona uwaga na następujące elementy: paradygmaty edukacji prawdziwej w obliczu w obliczu współczesnych przemian transformacyjnych; mity – rzeczywistość i anomie wokół jakości edukacji i nauk o niej; zadania i wyzwania przed neurokognitywistyką w edukacji jutra.

«Neuroedukacja prawdziwa» – to młoda dyscyplina, która wciąż rozwija się wciąż rozwija się, w związku z czym zmagą się z tym wszystkim co wywołuje opory jako nowe w starym. Wiele jest kontrowersji i nawet nonsensów w odniesieniu do zakresu edukacji na różnych poziomach i szczeblach procesów kształcenia, wychowania i opieki podmiotów edukacyjnych. W poszukiwaniu racjonalnych i względnie optymalnych rozwiązań w warunkach pokoju i konfliktów, a także działań wojennych niezwykle ważne i coraz większe znaczenie przypisywane jest naukom, a zwłaszcza kognitywistyce i medycynie w obszarze neurologii.